

De sancta Martha

facere quicquid. **P**rius cessare ab operibus temporalibus. non facere barbitonsuram. nec aliud operum suile. **R**atio quod in dominica christus cessavit ab omnibus negociis et laboribus resurgendo. **I**ohannes vult quod christiani repugnantes illa resurrectio et deinde descant in diebus dominicis. **I**dem dicitur scitis. quod illa die deventur in deo glorie. **Q**ui autem non vult descendere super laborabit in inferno. **S**ecundo quod ieiunium audiat missam. **D**icatur ro. **N**ec taberna de apiri ante missam in die festo. **T**ertio quod sit pro tempore in missa. **I**am in principio debet esse. scilicet in processione. quod sit pro vobis. **Q**uarto esse in missa quousque datur benedictio a sacerdote. **Q**uinto quod non loquatur dominum in missa dicitur. scilicet hodie abusus est. quod non faciunt nisi loqui de vanis rebus sub missa etc. **N**emero ergo ut die sabbati sacrifices. **S**ed illi qui fuerat ista quod non potest dici. **H**ereticus fructus scilicet bonorum operum in sacrificatorum vitam.

De sancta Martha

Martha. Martha
solicita es. **L**u. x. Octavo die a festo beate marie magdalene fit festum beate marthe sororis sue. quod octavo die post beatam magdalenam ascendit in celum. **I**ohannes dicit ea volo nunc vobis predicare. **S**alutem primum ergo Maria Themappositum est verbum christi ad beatam martham. **I**n quo ostendit christus sumarie vitam quam tenuit beata martha. scilicet activam. maxime quod iste due sorores. maria magdalena et martha divisit sibi duas vitas spirituales. **B**eatam maria magdalena dicit se vivere contemplative. **M**aria sedens secus pedes domini audiebat verbum illi. **L**u. x. **M**artha autem elegit vitam activam. dans se laboribus pro christo cum dicit. **M**artha martha sollicita es. id est anxiosa. **N**ota cum dicitur dupliciter martha martha quod vita contemplativa si bona est. non solum curat de corporibus. sed de animabus dans bona consilia etc. **N**otatur quod sumarie christus ostendit vitam beate marthe. **S**ed subtiliter volens vobis predicare de isto verbo inuenio. quod in eo ostendunt tres excellentie beate marthe quas habuit in hac vita.

Prima est puritas virginialis

Secunda est pietas proximalis

Tertium est dignitas personalis

Prima ostendit cum dicitur. martha. **S**ecunda cum dicitur. martha. **T**ertia cum dicitur. sollicita es. **D**ico primo. etc. **N**am istud nomen martha in lingua siriacam. id est est quod dominans. **I**n hoc ostendit puritas virginialis. quod non est nisi dominum quod persona recipit super sensualitatem corporis. nec cogitando. nec loquendo. nec operando aliquam corruptionem luxurie. et dominat quicquid sensibus eos custodiendo.

Dicat de quolibet ab illa corruptione carnis quod modo beata Martha profuabat se in puritate virginali. **I**ohannes dicitur martha. id est dominans vel principans quod sicut princeps non habet supra se aliquem dominum in quantum talis. sic nec puritas virginalis habet supra se maiorem gradum castitatis. **I**deo dicitur **B**eda. **B**ona est castitas conjugalis. melior continentia vidualis. scilicet optima perfectio virginalis. **E**cce principat. scilicet cum pauci sint qui habeant istam puritatem virginalem. quod quasi nulli nisi pueri parvi. **E**t illi etiam iam inclinant ad malum. **D**icat quod ludovicus etc. **S**ed peccatum luxurie. **I**ohannes christus faciens dicitur placentur cum **I**ohanne dicitur. **H**abes paucas nomine in sardis que non coinquinaverunt vestimenta sua. et ambulabunt mecum in albis. quod digni sunt. **A**postolus. **I**ij. **N**ota in sardis **S**ardis iuxta hebraicam interpretationem. id est pulchritudo principatus. quia magna pulchritudo est quam illi de matrimonio servant sibi fide castitatis. pulchrius dicitur viduis castitate servantibus. scilicet maximum quam est principatus virginitatis. **S**ed quod sint pauci dicatur historia de demone in corpore cuiusdam nolente exire nisi dicerent tres misse a tribus clericis virginibus etc. **I**ohannes dicitur principium evangelii. **V**ulter quedam martha nomine. id est dominans suo corpore. excepit christum in domo sua. scilicet per virtutis imitacionem. quod super fuit ergo. **Q**uestio est h. que fuit ratio quod Martha profuavit virginitatem. cum beata maria magdalena soror sua fuerit ita inhonesta in sua iuventute. cum essent pulcre equaliter et divites. et non timeres aliquem post mortem parentum. **Q**uare ergo fuit tanta diversitas etc. **R**espondeo deo presupposita divina ordinatione que est causa omnium rerum. **N**on inuenio aliam rationem particularem nisi infirmitatem quam passa est beata Martha. **J**am audiisti historiam de muliere hure flurum sanguis. xij. annis. que habet **M**arthei. **I**tem dicit **A**mbrosius. expulsa est ista mulier fuit beata martha. **Q**ue infirmitas facta tria. **P**rius facta perdere colorem. **S**ecundo facta ipsam fastidiosam et tediosam siue grauem. **T**ertio facta ipsam fetidam. **Q**uam infirmitatem habuit immediate post mortem parentum. **I**ohannes nullus miles nec scutifer curavit de ea. **P**ropositum fuit de magdalena iuvene pulchra leca et solaciofa que visitabat a militibus et scutiferis. **D**icat hanc mulieres que osculantur hoies in uenel dicentes. **O** tu es amicus meus. **B**enedicta infirmitas preseruans a peccatis. **I**ohannes **E**ccl. xj. **B**alicia vni hore obliuione facta luxurie magne. **N**ota. malicia. id est infirmitas. que in initium habuit a malicia diaboli. vni hore. quia tempus presens respectu eternitatis non est nisi vna hora

Sermo

Moralit. hēm⁹ h̄ creplū recipiēdi patient in firmitates. q̄s d̄s nō daret nisi p̄ salute aīe. q̄t petā vitā rōe infirmitatis. **N**ā q̄n mulier est clauda v̄l h̄z perlā in oculo. nō curat de tripu d̄is. vanitatis. zc. **D**icat h̄ historia d̄ petro nella filia b̄ti petri apl̄i pulcerra. n̄ videbat filia piscator. s̄z ip̄ator. **E**t q̄dā comes volebat eā in vxorē. **A**d quā mittebat milites zc. **N**ō sentiēs b. petr⁹ rogauit xpm̄ vt mitteret sibi febrē. zc. **E**cce rō q̄re martha fuit p̄go et nō maria magdalēa. **J**ō d̄s. **D**ū appropiāt super me nocētēs vt edāt carnes meas. **Q**ui tribulāt me inimici mei. s̄. cēptatōes ip̄i infirmiti sūt z ceciderūt. ps. xxvj. **E**ccl̄. xxxj. **I**nfirmi tas q̄uis sobriā fac̄ aiām. **D**ico sc̄do q̄ sc̄da excellētia ē pietas p̄xima. s̄. elemosynis cor/poralibz sp̄ualibz. q̄ tāgīt cū d̄z sc̄do martha. id ē. puocās seu irritās. s̄m̄ iterp̄ratōz hebrai cam. s̄. incitās ad bellū. q̄d fit p̄ pietatē p̄xima lem. sic q̄n aliq̄s cū ense icitat aliū. irritat euz. **I**ta cū opibz pietatē dādo panē. vinū. pecuni as paup̄ibz. h̄o icitat dyabolum. sic faciebat martha. i. irritās. **I**deo d̄ ista pietate dicebat apl̄s ad discipulm̄ suū thimothēū. **E**xerce te i sp̄m̄ ad pietatē. **N**ā corp̄al exercitatio ad modicū vtil̄ est. **P**ietas at̄ ad oīa vtil̄ est. p̄missi onē h̄ns vite q̄ nūc ē z futē. i. **T**hy. iij. **E**xercitatio corp̄al sit p̄ ieiunia. vigiliās. ciliciāz. s̄z respectu opēz pietatē ad modicū vtil̄ est. q̄z solū sibi p̄dest. gubnādo corp̄. s̄z opa pietatis. z q̄bz dāt. h̄ntes p̄missionē vite q̄ nūc est z futē. **J**ō iuxta h̄p̄siliū apl̄i brā martha dedit se opibz pietatē ad xpm̄ z ad discipulos suos in domo sua recipiēdo **D**icat h̄ historia quō in die ramoz post q̄z xps̄ p̄dicauit circūspectis oibz. cū iā vespa ess̄z hora regressus ē bethanīā cū discipul̄ ad prandīū in domo marthe **M**ar. xj. **J**ō martha dicebat hospita christi **D**icat quō p̄ xpīi ascēsiōne v̄didit oīa. ponēs p̄cium ad pedes apl̄oz vt diuiderēt xp̄ianis paup̄ibz. **E**cce opa pietatē corp̄alia. **D**e sp̄ua libz aut̄ dicat. cū p̄p̄t exiliū veniss̄z ad puinciā quō p̄dicabat. dās puisione z aiāz de coq̄na sp̄uisci. eis mīstrās c̄scas sp̄uales. int̄m q̄ ip̄a ex vna pte. z brā magdalena ex alia p̄dicabāt z p̄dicādo p̄uenterūt totā puinciā **D**icat quō p̄dicabat de articul̄ fidei. vt d̄ trinitate. icar natione. zc. z pbabāt h̄ miracul̄. curando infirmos. zc. **J**ō p̄uertebāt. **I**ste pietates maiores erāt q̄z corp̄ales. **D**icat h̄ cum recederz d̄ territorio aquēsi vt iret aninonē trāsiuit per tharascū vbi erat ingēs draco maior balena.

z erat semipiscis. z semiaīal. **J**ō viuebat i aq̄ z in terra. **E**t in aq̄ rodani subuertebat naues trāseūtes vt comederet boies. **S**uper q̄ gētes illi⁹ terre scientes suā sanctitatē. s̄. beatē marthe. recurreūt ad eā vt p̄uideret de h̄. **D**icat quō brā martha cū aqua b̄ndicta z cruce iuit d̄ draconē. **E**cce d̄et h̄ p̄tus aq̄ b̄ndicte **E**t cū draco vellet eā inuadere. brā martha subito cū scuto cruc̄ dixit. **E**cce crucem d̄ni fuge. zc. z ligauit eū. **E**t draco seq̄bat eam vt ouis pastore. z interfecit eū. **E**t in memoriāz h̄ miraculi d̄z mō loc⁹ tharascū cūz aū diceret nerluc. i. niger luc⁹. **S**z q̄z ille draco dicebat tharasc⁹. iō loc⁹ d̄z mō tharascū. **P** h̄ iuit auinonem. z cū p̄dicass̄z ibi in q̄dā magna plateā vbi nūc est p̄uent⁹ p̄dicatoz. q̄dā iuuenis infidel̄ volēs venire ad f̄monē. sine nauī natādo voluit trāfire rodanū. z submersus fuit. z post tridū inuent⁹ est. **B**rā martha suscitauit eū. deuote orādo **J**ō m̄ xpm̄ q̄ sic ip̄e voluit suscitare lazaz fr̄m suū q̄ vells suscitare illū iuuenē. **E**cce quō exercebat opa pietatis. **J**ō d̄z martha. i. irritās demonē p̄ opa pietatis corp̄alia z sp̄ualia. **J**ō d̄z euangeliū m̄. **M**artha aut̄ satagebat circa frequēs ministriū. tā corp̄ale q̄z sp̄uale. **D**icat similitudo de duobz militibz. q̄z vn⁹ custodit castz regi. z al⁹ nō solū custodit castz s̄z acquirit multa alia castra ab inimicis cui magis tenebit rex. **H**unq̄d magis tenebit illi q̄ custodit z acquirit alia. imo. **I**ta de⁹ cuilibet nostz commisit castz. s̄. corp̄ns. iō custodiāt ab inimicis ne i trent. **D**ebet tū quilibet nō esse cōtētus de se ip̄so. sed multa alia debet acq̄rere p̄dicādo. expellēdo demones. q̄d fit q̄n sup̄bz humilitatur. auar⁹ restituit. **I**dē de septē pctis. **Q**uāz quanta diligētia p̄dicatores deberent facere istas p̄questas. maxime m̄gri qui h̄nt sciam. **I**deo **M**artha nō solū custodiuit castrū suū. s̄z multa alia xpo acq̄siuit. **J**ō xps̄ dicit. **Q**ui aut̄ fecerit z docuerit. h̄ magn⁹ vocabitur in regno celoꝝ. **M**at. v. **D**ocere z nō facere bonā vitā nihil valet. **J**ō apl̄s. **A**tte d̄tē tibi. s̄. castz tuū custodiēdo. z lectioni exhortationi z doctrine. **N**oli negligere gratiā que tē est. z que data est tibi. i. ad **T**hy. iij. **D**ico tertio q̄ tangitur dignitas personalis. cū d̄z. sollicita es. i. anxia. **N**am p̄sone in dignitate existentes debēt esse sollicitē. ad **R**oma. xij. **Q**ui p̄est in sollicitudine. sup̄le. p̄sistit. **I**deo cum dicat sollicita es. ostendit dignitas personalis. **D**icatur postq̄m diu p̄dicauit q̄modo

De uincula Petri

fecit unum monasterium montaliu atarasco. et multas regias ibi intravit. et non habebat redditus. sed suis manibus operabatur. Et quicquid lucrabatur ponebat in communi. Non comedebat carnes nec pinguedines aliquas. id est modicum expendebat. Dicitur etiam moniales quomodo nihil faciunt. sed otiose et vagantes vadunt proventum respiciendo hinc et inde. Dicitur. per septem dies ante suum obitum vidit celos apertos et multitudinem angelorum atque beatam magdalenam sororem suam secum portante. Tunc Christus sibi revelavit quod octava die ipsa etiam veniret ad gloriam paradisi. Dicitur quomodo in nocte quam debuit ad dominum migrare. in camera sua fecit accedere magnum lumina. et dum dormiret omnes qui erant in camera nisi ipsa. venierunt demones et extinxerunt omnia lumina. et ipsa oravit. O domine et sic dimittes me in tenebris. Tunc descendit beata magdalena soror sua cum lumine. et accendit omnia lumina. Ite fecit sibi legere passiones secundum lucam. quia habuerat multa ab ore beate marie regie. Et sic obiit. Dicitur etiam miraculum sancti frontonis. id est miraculo ostendit gloriam beate magdalenae et beate marthe. quia Christus in habitu episcopi. et beatus fructosus episcopus fecerunt exequas ipsius corporis. Et cum posuissent corpus in sepulchro. dixit Christus. In memoria eterna erit iusta hospita mea. In hoc cognouit Christum ipsum esse. Et de nullo scio nec sciam legi nisi de ista et de regie maria. quia Christus fuit in exequis regie marie. **Moraliter nota si volueris dimitte peccata et scire deo honorabit nos. i. re. ij. Quicquid honorificaverit me glorificabo eum**

Sermo beati Petri ad vincula

Dominus eripuit me de manu herodis. Verbum istud habet originem in actibus apostolorum. c. xij. et fecit in die epistola hodierna. Solennitas et festum hodiernum dicitur beati petri ad vincula. Tria festa sunt de beato petro apostolo in anno. Primum quoniam fuit liberatus a captivitate miraculose. et istud fit hodie. Secundum quoniam fuit exaltatus in cathedra honorabiliter. scilicet in fine februarii. Tertium quoniam in celo fuit coronatus gloriose et istud fit in fine iunii. Non habeo vobis predicare de primo. scilicet quomodo fuit liberatus. Sed de primo scilicet. scilicet. maria. et resumam the. De materia et festo hodierno beati petri volo predicare vobis dare tres declarationes. **Prima erit historica seu realis.** **Secunda erit allegorica et figurata.** **Tertia erit tropologica et moralis.** **Ex primo quilibet potest bene dici thea. Dominus eripuit me. Nam per prima dicitur petrus quoniam fuit educus de carcere per angelum. ut patet in textu. Pro secunda dicitur aia beata quoniam intrat paradisu. Dominus eripuit me de manu be-**

rodus. id est diaboli. **De tertia persona que erit de peccatis et mala vita et redit ad statum gratie potest dicere Dominus eripuit me de manu herodis. id est petri. De primo quod prima declaratio erit historica et realis. secundum quod legitur in textu biblicae Act. xij. Ille malus rex herodes non ille qui interfecit innocentes. quia ille dicebatur herodes ascalonita. et iste qui cepit petrum vocabatur agrippa. qui venit noviter institutus rex super iudeam ab imperatore romano. Et id est in die ipsi bene recipere scies quod iudei habebant Petrum exorsum qui tunc predicabat et convertebat multos iudeos. volens eis placere. herodes cepit petrum et posuit in carcere ligatum cum duobus catenis. de preteritis manibus et pedibus. et ultra introitus in carcere fecit stare duos homines armorum. et porta carceris erat ferrea. Et cogitavit herodes. Ite petrus qui suscitavit mortuos. si vellet posset fugere. prope extra ad portam carceris posuit. xx. homines armorum. **Hoc dicit textus cum dicit. tradens eum quattuor quaternionibus militum ad custodiendum eum. Quaternio dicitur capitaneus quattuor hominum armorum. Iste dicit textus. Transientes primas sedas vigilia. Et sic tenebat petrum captum ut sic placeret iudeis. Ista ratio assignatur in textu cum dicit. Videns autem quod placeret iudeis apposuit apprehendere et petrum. Ecce hoc tota corruptio iudicium. quoniam domini regales iudices et assessores cupiunt magis complacere gentibus quam deo destrui iustitiam. Iste modo iudicium christi fuit perversum per pilatum. quia nullam causam mortis invenit in christo. tamen ut placeret iudeis dimisit ipsum voluntati eorum ut crucifigeret. Iste modo etiam fuit perversus iudicium vicarii sui beati petri per herodem. Ista de causa dantur multi iudices volentes magis complacere populo quam deo. Iste dicitur dicit. Dominus dissipavit ossa eorum que hominibus placet. profusi sunt. quoniam de spreuit eos. scilicet. Iste ad Gal. i. Non quero hominibus placere. sed adhuc hominibus placere. servus christi non essem. Ista ossa sunt divitie. possessiones officia. seu dignitates. sunt enim fortalicia quibus homines sustentantur. scilicet mundi. Romanis. sic in corpore hominis ossa sunt fortiora. et sustentat corpus et carnes. ita fortalicia in quibus homines mundi sustentantur. sunt divitie dignitates. pariter. De quibus dicit dicitur. Deo dissipavit ossa. scilicet in mundo. et in alio quod erit. Rursum dicit. profusi sunt. scilicet in iudicio dei. Romanis quoniam de spreuit eos. quia precium sanguinis christi infiniti valoris non valebit ad salvandum tales. Iste dicitur et iudices assessores et rectores communis civitatis quisquis vos in sententia dandis potius habeat respectum ad deum et ad iustitiam. quam ad homines. In iudicio iudex non debet cognoscere patrem. matrem. fratrem. filium. nec amicum.****